

Rechtmatigheidsverantwoording 2023

1. Inleiding en reeds genomen besluiten

Tot en met 2022 heeft de externe accountant een rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening afgegeven. Vanaf boekjaar 2023 is het Dagelijks Bestuur (DB) verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. De externe accountant geeft vanaf dat moment alleen nog een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur (AB) is in de vergadering van 30 juni 2022 uitgebreid geïnformeerd over dit onderwerp en toen is het volgende besloten:

1. De verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% van de totale lasten (inclusief toevoeging reserves).
2. Het ambitieniveau vast te stellen op een rechtmatigheidsverantwoording gericht op de financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen.

Alhoewel het DB een explicietere verantwoordelijkheid krijgt, zal niet 'alles' anders worden vanaf 2023. De werkzaamheden om vast te stellen of rechtmatig is gehandeld, zullen niet wezenlijk anders worden. Het normenkader (met relevante wet- en regelgeving) wordt vastgelegd en daarnaast zal jaarlijks een intern controleplan worden opgesteld. Op basis daarvan worden Verbijzonderde Interne Controles (VIC) uitgevoerd door VRF. De resultaten van deze audits vormen een belangrijke input voor de beoordeling. Daar komt bij dat er grote "overlap" bestaat tussen aspecten van rechtmatigheid en getrouwheid. Mede hierom zal de accountantscontrole ook niet fundamenteel veranderen.

In deze memo wordt het AB geïnformeerd over de stand van zaken, wordt een besluit gevraagd en zal vooruit worden geblikt over wat nog komen gaat.

2. Rollen rechtmatigheidsverantwoording

2.1 Algemeen Bestuur

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen het AB en het DB, over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende en controlerende rol van het AB op dit vlak te versterken. Hierbij zal het AB de verantwoordingsgrens vast moeten stellen (reeds besloten) en aangeven aan het DB, wat over de rechtmatigheid in de bedrijfsvoeringsparagraaf opgenomen moet worden.

In de praktijk zal na afloop van het kalenderjaar en na het uitvoeren van alle controles een gesprek tussen AB en DB plaatsvinden over de bevindingen van de rechtmatigheidsverantwoording. Als wordt gekeken naar de werking van deze Gemeenschappelijke Regeling wordt voorgesteld om de rol van het AB door de Auditcommissie te laten invullen. Dit betekent dat het gesprek over de bevindingen zal plaatsvinden tussen de Auditcommissie en het DB. Deze rol van de Auditcommissie past goed bij het doel dat in art. 2.1 van de Verordening op de Auditcommissie is vastgesteld: 'het adviseren van het AB over alle financiële en bedrijfsvoeringsaspecten'.

Na afloop van het hiervoor genoemde gesprek kan worden bepaald wat in de bedrijfsvoeringsparagraaf dient te worden opgenomen.

De voorzitter van de Auditcommissie kan vervolgens in het AB verslag doen van het gesprek en de getrokken conclusies. Deze rol is in overeenstemming met art. 10.4 van de Verordening op de Auditcommissie waarin wordt gesteld dat: 'de voorzitter de commissie in het AB vertegenwoordigt'.

Besluit 1:

De Auditcommissie namens het AB het gesprek te laten voeren met het DB over de rechtmatigheidsverantwoording.

2.2 Dagelijks Bestuur

De verantwoordelijkheid voor de rechtmatigheid ligt bij het DB. Het DB richt daarvoor de administratie en interne beheersing zodanig in, dat het verantwoording kan afleggen. Het DB is verantwoordelijk voor het vermijden van rechtmatigheidsfouten en het optimaliseren van de bedrijfsprocessen om dit te voorkomen. Het afleggen van verantwoordelijkheid door het DB ondersteunt de verantwoordelijkheidsverdeling tussen AB en DB. Hierbij is het volgende van belang. Het DB neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening waarin wordt aangegeven of rechtmatig is gehandeld. Daarnaast kan een toelichting worden opgenomen in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag over de kwaliteit van de interne beheersing en de leer- en verbeterpunten.

3. Fundament voor de rechtmatigheidscontrole

3.1 Normenkader

Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de Verbijzonderde Interne Controle relevante regelgeving van hogere overheden en VRF zelf. Dit is wet- en regelgeving die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen en door AB is vastgesteld en voorgeschreven. Het normenkader dient uiterlijk voor de aanvang van de jaarrekeningcontrole te zijn vastgesteld.

Het normenkader is toegevoegd als Bijlage 2.

3.2 Controleprotocol en de controleverordening

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening. De controleverordening beschrijft de regels die gelden voor de controle van de jaarrekening.

Het controleprotocol en de controleverordening zullen worden aangepast en vervolgens worden voorgelegd aan het AB van 14 december 2023.